

НАУКА БЕЗ КОРДОНІВ
МІЖНАРОДНІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

*IX Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція*

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
СУЧАСНОЇ НАУКИ»**

Тези доповідей

Частина 2

28 вересня 2018 р.

Дніпро

2018

УДК 0.82

ББК 94.3

Проблеми та перспективи сучасної науки: ІХ Міжнародна науково-практична інтернет-конференція: тези доповідей, Дніпро, 28 вересня 2018 р. – Ч. 2. – Дніпро: НБК, 2018 – 72 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на ІХ міжнародну науково-практичну інтернет-конференцію «Проблеми та перспективи сучасної науки». Для науковців, аспірантів, здобувачів, викладачів та студентів вітчизняних та зарубіжних вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ.

Оргкомітет інтернет-конференції не несе відповідальності за матеріали опубліковані в збірнику. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Всі матеріали надані в авторській редакції та виражають персональну позицію учасника конференції. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Бондаренко К. В., Кравцов О. В., Усов О. О. Потенціал підприємства, як ключовий фактор інноваційно-інвестиційного розвитку.....	5
Панкова Л. І. Потенціал кластерної політики в соціальному та економічному розвитку регіонів.....	14
Сурай А. С., Чумаченко Ю. С. Економічна інтеграція та питання системної формалізації ділового середовища України.....	20
Фінагіна О. В., Зінченко О. А. Концептуальне бачення потенціалу оцінки іміджу регіонів України.....	24

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Бузовська Ю. Ф. Активізація ролі викладача-фасилітатора як учасника процесу підготовки майбутніх судноводіїв до міжкультурної комунікації.....	31
Іванісова В. О. Формування іншомовної комунікативної компетенції через використання мультимедійних технологій.....	35
Кравець Н. П., Яцемірська Т. П. Стан мовленнєвої готовності дошкільників із порушеннями інтелектуального розвитку до опанування грамоти.....	39
Подгорна В. В. Роль учителя фізичної культури в створенні здоров'я-орієнтованого навчального середовища.....	45
Струк А. В. Підготовка вчителя початкової школи у контексті нової парадигми освіти.....	51

вивчення іноземної мови, створює умови для більш тісної співпраці між вчителем та учнями.

Література:

1. LINARD, M., 2001, «L'autonomie de l'apprenant et les TIC», Actes des Deuxièmes Rencontres Réseaux Humains / Réseaux Technologiques, Poitiers : Documents, Actes et Rapports pour l'Education, CNDP.
2. Бим И. Л. Некоторые актуальные проблемы современного обучения иностранным языкам. // ЯИШ, 2001, № 4.
3. Формування мовної особистості учня / О. М. Горошкіна, О. М. Рудіна, О. С. Кузьмішина, Н. В. Мордовцева, А. В. Нікітіна, Л. О. Попова, Л. В. Порохня, В. П. Студенікіна. – Луганськ: СПД Резніков В.С., 2008. – 212 с.
4. Фоміних Н. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології у викладанні філологічних дисциплін : навчально-методичний посібник / Н. Ю. Фоміних. – Севастополь : Рібест, 2010. – 196 с.

СТАН МОВЛЕННЄВОЇ ГОТОВНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДО ОПАНУВАННЯ ГРАМОТИ

Кравець Н. П.,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психокорекційної педагогіки
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
м. Київ, Україна*

Яцемірська Т. П.,
учитель-дефектолог ЗДНЗ «Лелека»
м. Київ, Україна

Вступ до школи – важливий момент у житті кожної дитини. Особливо він є актуальним для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку, оскільки вони повинні у школі оволодіти досить складною інтелектуальною діяльністю – грамотою. У дошкільному навчальному закладі така діяльність полягає насамперед в оволодінні дітьми звуковою і складовою структурою слова, що досягається у процесі навчання грамоти [7].

На значення навчання грамоти у розвитку особистості дітей дошкільного віку звертали увагу І. Карабаєва, Н. Кравець, О. Петрик, О. Прищеп, К. Ушинський та ін. [2; 4; 5; 6; 8]. Щодо дошкільників із порушеннями інтелектуального розвитку вченими доведено, що у них знижена пізнавальна активність, уповільнені процеси сприймання й переробки сенсорної інформації (Т. Власова, Ю. Рібцун, С. Шевченко та ін.), недостатньо сформовані мисленнєві процеси (Л. Виготський, П. Гальперін, З. Калмикова, І. Мартиненко та ін.). П. Гальперін розглядав мислення як пізнання дитини дошкільного віку, що забезпечується не лише сприйманням, а й наочно-дієвим мисленням, яке у дошкільників супроводжується мовленням, за допомогою якого відповідно до завдання дошкільник планує, регулює, оцінює свої дії [1].

Відомо, що у дітей з порушеннями інтелектуального розвитку мовлення значно відстає від норми. Більшість з них не починають говорити навіть у 4–5 років. Активним словником майже не послуговуються, він значно відстає від пасивного [3; 6]. Дошкільники не володіють граматичною будовою речень, спостерігається ситуативність у розумінні значень слів, оскільки порушена сигніфікативна (означальна)

функція мовлення; уміння співставляти, порівнювати, диференціювати не сформовані, що залежить від належного стану аналітико-синтетичної діяльності, яка в даній категорії дітей порушена [4; 5; 6]. З огляду на це мета нашого дослідження полягала у розробці завдань щодо визначення готовності дошкільників із порушеннями інтелектуального розвитку до оволодіння грамотою.

Експеримент проходив у два етапи. На першому етапі діти в лабораторних умовах виконували 6 завдань, у процесі яких ми визначали стан сформованості словникового запасу, умінь групувати предмети за узагальнюючими поняттями, визначати протилежні за змістом поняття, уміння групувати предмети за формою і кольором, стан фонематичного слуху, сформованість зв'язного мовлення. За необхідності завдання деталізували, уточнювали й диференціювали. Для виконання дітьми завдань підготували карту-поле, на яке діти викладали потрібні предметні картки-малюнки. Завдання другого етапу полягало у визначенні участі батьків у розвитку мовлення дітей та встановлення залежності рівня мовленнєвої готовності кожної дитини від роботи батьків над розвитком її мовлення.

У процесі обстеження дошкільників виявили, що окремі з них дещо володіли усним мовленням, тому після виконання кожного завдання їм пропонували пояснити власні дії. Дітям, які не розмовляли або мали не досить як для свого віку розвинене мовлення, пропонували покласти картки із зображенням подібних предметів на карту-поле. Допомога тим, які не могли самостійно виконати завдання, полягала в тому, що експериментатор сам утворював одну пару предметів і пропонував самостійно продовжувати виконувати завдання. Результати виконання дітьми завдань оцінювали за п'ятибальною шкалою. Отримані результати свідчать, що дошкільники з порушеннями інтелектуального розвитку зі значними труднощами виконували перше завдання, сутність якого

полягала у класифікації предметів на дві групи: меблі – іграшки. Самостійно завдання не виконала жодна дитина, оскільки завдання вимагало володіння складними мисленнево-мовленневими операціями, виконання яких передбачало сформованість умінь аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати й узагальнювати. Сутність другого завдання полягала у визначенні протилежних за змістом понять: високий – ..., багато – ... тощо. Виконуючи друге завдання, діти намагалися працювати самостійно, але постійно повторювали слова, тому потребували підтримки й допомоги з боку експериментатора. Третє завдання щодо групування предметів за формою і кольором діти виконували у формі гри «Чарівний мішечок». Групуючи предмети за формою і кольором, вибирали предмети на дотик, а потім їх аналізували. Третє завдання було легшим, ніж два попередніх. На найвищому рівні виконали завдання і отримали високий бал 12 % дітей. Успішність виконання завдання забезпечувалося виконанням його в ігровій формі. Але 24 % дітей виконали завдання на найнижчому рівні – на оцінку 1 бал. Діти вибирали предмети, проте називали їх неправильно, не диференціювали за кольором, формою, розміром. Оскільки у даній категорії дошкільників порушена цілісність сприймання, то диференціація предметів за формою, розміром, кольором давалася їм дуже важко.

Стану фонематичного слуху (четверте завдання) перевіряли шляхом гри «Впіймай звук». Експериментатор називав слова: риба, огірок, сонечко, морква, рука, а дитина повинна сказати, чи є контрольний звук у названому слові та чітко вимовити запропоноване слово, у якому наявний контрольний звук. Жоден дошкільник не отримав за виконання завдання 5 чи 4 бали. Діти називали звуки неправильно, намагалися вгадати слово з потрібним звуком, але постійно помилялися.

Щоб перевірити увагу і стан розвитку мовлення у дошкільників, запропонували завдання у формі гри «Четвертий зайвий», оскільки гра в

дитячому віці є провідним видом діяльності. Кожній дитині пропонували три картки із зображенням предметів, що мали спільні ознаки: колір, форма, розмір, призначення, тобто предмети відносилися до однієї групи. На четвертій картці зображений предмет, що не належав до даної групи. Потрібно було визначити картку, на якій зображено зайвий предмет. Виконання завдання вимагало сформованості мисленневих операцій аналізу, синтезу, порівняння, моделювання, класифікації, узагальнення, які у дошкільників з порушеннями інтелектуального розвитку не сформовані, а порушені. Лише одна дитина повністю правильно виконала завдання, а 52 % дітей взагалі не змогли виконати завдання навіть з допомогою. З метою перевірки стану сформованості умінь зв'язного мовлення дітям пропонували виконати завдання на встановлення послідовності подій за пропонованою серією сюжетних малюнків. Сутність завдання: послідовно розкласти сюжетні малюнки та розповісти так, щоб вийшла зв'язна розповідь. Ніхто із обстежених дітей не зміг виконати завдання самостійно, оскільки воно вимагало володіння умінь встановлювати часові й причинно-наслідкові зв'язки, в основі яких лежить сформованість мисленневих і мовленневих операцій, аналітико-синтетична діяльність.

Другий етап дослідження передбачав анкетування батьків дітей. Відмовилися відповідати на запитання анкети щодо роботи з дітьми на предмет розвитку в них словникового запасу, умінь усного зв'язного мовлення 30 % батьків. 70 % батьків заповнили анкету, але відповіді щодо розуміння ними сутності готовності дітей до шкільного навчання, зокрема щодо готовності до опанування грамоти, були досить примітивні: «Знає кілька букв, цифр не знає, не рахує, вміє щось малювати». Більшість батьків не змогла відповісти щодо сутності мовленнєвої підготовки дитини до шкільного навчання. Отже, батьки не приділяють належної уваги мовленнєвій підготовці дітей до шкільного навчання, не розуміють

того, що завдяки взаємній злагодженій роботі дитячого садка та сім'ї можна досягнути значно кращих результатів щодо розвитку мовленнєво-мисленнєвої діяльності кожної дитини та корекції наявних порушень.

Як свідчать результати експерименту, дошкільники з порушеннями інтелектуального розвитку не досить підготовлені до шкільного навчання, насамперед страждає мовленнєво-мисленнєва сфера, що негативно впливає на оволодіння дітьми грамотою. Більшість батьків не приділяють належної уваги розвитку в дітей мовлення та підготовки їх до оволодіння грамотою, передаючи цю функцію дефектологам, які працюють у спеціальних дошкільних закладах.

Зважаючи на отримані результати, подальша робота буде спрямована на формування у дошкільників із порушеннями мовленнєвого розвитку знань і умінь до опанування грамотою, насамперед умінь усного зв'язного мовлення.

Література:

1. Гальперин П. Я. Психология мышления и учение о поэтапном формировании умственных действий // Исследования мышления в советской психологии. – М. : Наука, 1966. – С.236-277.
2. Карабаєва І. І. Я вчуся читати і писати // Дошкільне виховання. 2000. – № 9. – С. 5-6.
3. Кравець Н. П. Використання батьками усної народної творчості під час підготовки дитини до оволодіння читанням і письмом // Підготовка до школи дітей з особливими потребами в умовах сім'ї / За ред. В. І. Бондаря, В. В. Засенка. – К.: Науковий світ, 2005. – 256 с. – С. 185-200.
4. Кравець Н. П. Готуємо до читання та письма // Дошкільне виховання, 2005. – № 8. – С. 26-29.
5. Кравець Н. П. Підготовка руки до письма // Дошкільне виховання, 2003. – № 10. – С. 18-19.

6. Кравець Н. П. Сформоване мовлення – успіх у навчанні // Дошкільне виховання, 1999. – № 7. – С. 23-24.
7. Петрик О. В. Навчання грамоти дітей шестирічного віку. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПС. ЛТД». 2001. – 96 с.
8. Прищепа О. Ю. Підготовка до навчання письма // Початкова школа, 2001. – № 4. – С. 45-47.

РОЛЬ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СТВОРЕННІ ЗДОРОВ'Я-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Подгорна В. В.,

кандидат педагогічних наук,

викладач кафедри теорії і методики

фізичної культури та спортивних дисциплін

Південноукраїнський національний педагогічний

університет ім. К. Д. Ушинського

м. Одеса, Україна

Поняття «створення навчального середовища» використовують у декількох значеннях. У широкому сенсі слова навчальне середовище – це соціальне та природне середовище, сім'я, ЗМІ, що впливають прямо і опосередковано на дитину (учня) [4]. У вузькому сенсі навчальне середовище – це фізичний стан учбового приміщення, спортивного залу (меблі, температура, освітлення, технічні засоби та ін.). У шкільній роботі сформувалася практична необхідність розуміти під навчальним середовищем триєдність: учень, вчитель і характер відносин і зв'язків, які складають зміст навчання. Створення здоров'я-орієнтованого середовища в школі означає впровадження здорового способу життя, надання